

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน
- 1.2 ข้อมูลทั่วไปของครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

- 2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้เรียน
- 2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียน

- 3.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้เรียน
- 3.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียน
- 3.3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนในเรือนจำ และทัณฑสถาน เรียนได้จนประสบผลสำเร็จ

- 4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้เรียน
- 4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน

ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เรือนจำ/ทัณฑสถานที่สังกัด		
เรือนจำจังหวัดปทุมธานี	26	7.3
เรือนจำอำเภอธัญบุรี	36	10.2
ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง	174	49.2
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง	12	3.4
ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี	106	29.9
รวม	354	100.00
2. เพศ		
ชาย	322	91.0
หญิง	32	9.0
รวม	354	100.00
3. อายุ		
19 – 25 ปี	174	49.2
26 – 35 ปี	75	21.2
36 – 39 ปี	72	20.3
40 ปี ขึ้นไป	33	9.3
รวม	354	100.00
4. สถานภาพ		
โสด	112	31.6
สมรส	242	68.4
หม้ายหรือหย่าร้าง	-	-
รวม	354	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5. ภูมิภาค (ภาค)		
กรุงเทพมหานคร	71	20.1
จังหวัดในภาคกลางหรือปริมณฑล	48	13.6
จังหวัดในภาคเหนือ	26	7.3
จังหวัดในภาคตะวันออก	41	11.6
จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	116	32.8
จังหวัดในภาคใต้	52	14.7
รวม	354	100.00
6. อาชีพก่อนต้องโทษ		
ไม่มีอาชีพ	26	7.3
นักเรียน/นักศึกษา	25	7.1
รับจ้าง	229	64.7
ค้าขาย	19	5.4
เกษตรกร	11	3.1
พนักงานโรงงานหรือบริษัท	44	12.4
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้เรียน ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้
 ด้านเรือนจำ/ทัณฑสถานที่สังกัด ผู้เรียนส่วนใหญ่สังกัดทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง
 ร้อยละ 49.2 รองลงมาสังกัดทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี ร้อยละ 29.9 และ
 สังกัดทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 3.4

ด้านเพศ ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 91.0 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 9.0
 ตามลำดับ

ด้านอายุ ผู้เรียนส่วนใหญ่ อายุ 19 - 25 ปี ร้อยละ 49.2 รองลงมา ได้แก่ อายุ
 26 - 39 ปี ร้อยละ 21.2 และอายุ 40 ปีขึ้นไปมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 9.3

ด้านสถานภาพสมรส ผู้เรียนส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 68.4 และเป็นโสด ร้อยละ
 31.6 ตามลำดับ

ด้านภูมิลำเนา (ภาค) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มากที่สุด ร้อยละ 32.8 รองลงมาได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 20.1 และมีภูมิลำเนาในจังหวัดภาคเหนือมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 7.3

ด้านอาชีพก่อนต้องโทษ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 64.7 รองลงมาได้แก่ พนักงานโรงงานหรือบริษัท ร้อยละ 12.4 และมีอาชีพเกษตรกรมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 3.1

1.2 ข้อมูลทั่วไปด้านสรุปประจำกลุ่ม

จากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่มได้ผลการสัมภาษณ์ แสดงในตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของครูประจำกลุ่ม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. หน่วยงานที่สังกัด		
เรือนจำและทัณฑสถาน	7	87.50
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน	1	12.50
รวม	8	100.00
2. เพศ		
ชาย	7	87.50
หญิง	1	12.50
รวม	8	100.00
3. อายุปัจจุบัน		
35 - 39 ปี	3	37.50
40 - 44 ปี	2	25.00
45 - 49 ปี	2	25.00
50 - 54 ปี	1	12.50
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. วุฒิกการศึกษา		
ปวช.หรือเทียบเท่า	-	-
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1	12.50
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4	50.00
ปริญญาโท	3	37.50
รวม	8	100.00
5. การผ่านการอบรมการจัดการเรียนการสอนในระบบ การศึกษานอกโรงเรียน		
เคย	7	87.50
ไม่เคย	1	12.50
รวม	8	100.00
6. ประสบการณ์ในการสอนการศึกษานอกโรงเรียน		
1 - 3 ปี	2	25.00
4 - 6 ปี	6	75.00
รวม	8	100.00
7. ระยะเวลาการรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน		
1 - 5 ปี	-	-
6 - 10 ปี	2	25.00
11 - 15 ปี	3	37.50
16 - 20 ปี	3	37.50
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
8. หน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนนอกระบบ		
โรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถานระดับใดบ้าง		
ผู้ไม่รู้หนังสือ	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย	8	100.00
สายวิชาชีพ	-	-
วิชาชีพระยะสั้น	-	-
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 4.2 ผลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูประจำกลุ่มทั้งหมด 8 คน ปรากฏผลดังนี้

ด้านหน่วยงานที่สังกัดของครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่สังกัดเรือนจำและทัณฑสถาน ร้อยละ 87.50 รองลงมาสังกัดศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน ร้อยละ 12.50

ด้านเพศ พบว่า ครูประจำกลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.5 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 12.50

ส่วนด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่ครูประจำกลุ่มมีอายุระหว่าง 35 - 39 ปี ร้อยละ 37.50 รองลงมามีอายุระหว่าง 40 - 44 ปี และอายุระหว่าง 45 - 49 ปี มีจำนวนร้อยละ 25 เท่ากัน

ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ครูประจำกลุ่มมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 50.0 รองลงมามีวุฒิการศึกษาปริญญาโท ร้อยละ 37.50 และมีวุฒิการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 12.50

สำหรับการผ่านการอบรมการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียน ครูประจำกลุ่มส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.50 เคยผ่านการอบรมการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียน

ด้านประสบการณ์ในการสอนนอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนนอกระบบโรงเรียนระหว่าง 4 - 6 ปี ร้อยละ 75.0 รองลงมาระหว่าง 1 - 3 ปี ร้อยละ 25.0

ส่วนระยะเวลาในการรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่ 11 - 15 ปี และตั้งแต่ ตั้งแต่ 16 - 20 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 37.50

ด้านหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำ/
ทัณฑสถาน ครูประจำกลุ่มทั้งหมดมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ตามความคิดเห็นของ
ผู้เรียน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 4.3 - 4.7 ดังนี้

2.1.1 ด้านผู้เรียน

ตารางที่ 4.3 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านผู้เรียน

ด้านผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
หน้าที่ของผู้เรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน		
ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์	37	10.5
ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง	18	5.1
ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ	17	4.8
ฝ่ายฝึกวิชาชีพ	274	77.4
ฝ่ายจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง	8	2.3
รวม	354	100.00
จุดมุ่งหมายในการเรียน กศน.		
เพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	62	17.5
เพื่อนำวุฒิไปสมัครงาน	265	74.9
เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	27	7.6
เพื่อต้องการเพื่อน	-	-
เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน	-	-
รวม	354	100.00
เวลาที่ใช้ทบทวนบทเรียนหรืออ่านตำราเรียน (ชั่วโมงต่อสัปดาห์)		
1 - 2 ชั่วโมง	-	-
3 - 4 ชั่วโมง	84	23.7
5 - 6 ชั่วโมง	152	42.9

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
7 - 8 ชั่วโมง	73	20.6
8 - 9 ชั่วโมง	36	10.2
10 ชั่วโมงขึ้นไป	9	2.5
รวม	354	100.00
ช่วงเวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นอกเหนือจากการพบกลุ่ม		
เวลาพักจากกิจกรรมหรือหน้าที่ประจำ	31	8.8
ช่วงเวลาประกอบกิจกรรมหรือปฏิบัติหน้าที่	-	-
ช่วงวันหยุดราชการ	248	70.1
ช่วงพักผ่อนตอนกลางคืน	75	21.2
รวม	354	100.00
ลักษณะการอ่านหนังสือหรือแบบเรียน		
อ่านพร้อมกับเพื่อนที่เรียนด้วยกันทุกครั้ง	-	-
อ่านพร้อมกับเพื่อนที่เรียนเป็นบางครั้ง	66	18.6
อ่านด้วยตนเองเพียงลำพัง	288	81.4
รวม	354	100.00
การเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม		
ทุกครั้ง	333	94.1
เป็นบางครั้ง	21	5.9
นานๆ ครั้ง	-	-
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

หน้าที่ของผู้เรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ผู้เรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายฝึกวิชาชีพ มีจำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 77.4 รองลงมาปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5

จุดมุ่งหมายในการเรียน กศน. ผู้เรียนส่วนใหญ่จะนำวุฒิไปสมัครงาน มีจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 74.9 รองลงมาจะนำวุฒิไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5

เวลาที่ใช้ทบทวนบทเรียนหรืออ่านตำราเรียน จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ผู้เรียนส่วนใหญ่ ทบทวนบทเรียนหรืออ่านตำราเรียน จำนวน 5-6 ชั่วโมง มีจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาทบทวนบทเรียนหรืออ่านตำราเรียน มีจำนวน 3-4 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 23.7

ช่วงเวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากการพบกลุ่ม ผู้เรียนส่วนใหญ่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในช่วงวันหยุดราชการ มีจำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1 รองลงมาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในช่วงพักผ่อนตอนกลางคืน มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2

ลักษณะการอ่านหนังสือหรือแบบเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่อ่านด้วยตนเองเพียงลำพัง มีจำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 81.4 และอ่านพร้อมกับเพื่อนที่เรียนเป็นบางครั้ง มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6

การเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม ผู้เรียนส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มทุกครั้ง มีจำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 94.1 และเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเป็นบางครั้ง มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

2.1.2 ด้านครูประจำกลุ่ม

ตารางที่ 4.4 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านครูประจำกลุ่ม

ครูประจำกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าพบตลอดเวลาหรือไม่		
เปิดโอกาสให้เข้าพบได้ตลอดเวลา	334	94.4
พบได้เป็นครั้งคราว	-	-
พบได้เฉพาะเมื่อมีการพบกลุ่ม	20	5.6
รวม	354	100.00
ครูประจำกลุ่มได้ให้การบ้านแก่ผู้เรียนหลังพบกลุ่มทุกครั้งหรือไม่		
หลังพบกลุ่มทุกครั้ง	343	96.9
หลังพบกลุ่มบางครั้ง	11	3.1
รวม	354	100.00

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ครูประจำกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ครูประจำกลุ่มมีบุคลิกลักษณะตรงกับข้อใด		
ครูประจำกลุ่มมีความเป็นกันเอง	336	94.9
ครูประจำกลุ่มมีระเบียบวินัยของผู้ต้องขังเข้ามาเกี่ยวข้อง	18	5.1
ครูประจำกลุ่มมีความเข้มงวดในการเรียนการสอน	-	
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิจัย จากการตอบแบบสอบถามผู้เรียน พบว่า ด้านครูประจำกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าพบตลอดเวลาหรือไม่นั้น พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่า เปิดโอกาสให้เข้าพบได้ตลอดเวลา มีจำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 94.4 และพบได้เฉพาะเมื่อมีการพบกลุ่ม มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

ด้านครูประจำกลุ่มได้ให้การบ้านแก่ผู้เรียนหลังพบกลุ่มทุกครั้งหรือไม่นั้น ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ครูประจำกลุ่มได้ให้การบ้านแก่ผู้เรียนหลังพบกลุ่มทุกครั้ง มีจำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 96.9 และหลังพบกลุ่มบางครั้ง มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1

ส่วนด้านครูประจำกลุ่มมีบุคลิกลักษณะตรงกับข้อใด ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ครูประจำกลุ่มมีความเป็นกันเอง มีจำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 94.9 และมีระเบียบวินัยของผู้ต้องขังเข้ามาเกี่ยวข้อง มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1

2.1.3 ด้านวิธีการสอนและสื่อ

ตารางที่ 4.5 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีการสอนและสื่อ (ตอบได้มากกว่า 2 ข้อ)

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
ครูประจำกลุ่มใช้วิธีการสอนแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เน้นการบรรยาย	354	100.0
ใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา	309	87.3
เรียนด้วยตนเอง	307	86.7
การจัดการเรียนการสอน ครูประจำกลุ่มส่วนใหญ่ใช้สื่ออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
หนังสือแบบเรียน	354	100.0
รูปภาพ/โปสเตอร์	131	37.0
วีดีโอ/วีซีดี	175	49.4
คอมพิวเตอร์	48	13.6
วิทยุ/โทรทัศน์	354	100.0
สื่อดังกล่าวมาจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เรือนจำ/ทัณฑสถานจัดให้	354	100.0
หน่วยงานของ กศน. จัดหาให้	120	33.9
แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมของผู้เรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ห้องสมุด	354	100.0
มุมการเรียนรู้ในแดน	309	87.3
แหล่งการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีเพียงพอหรือไม่		
เพียงพอ	37	10.5
ไม่เพียงพอ	317	89.5
รวม	354	100.0

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
ครูประจำกลุ่มวัดและประเมินผลการเรียนด้วยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การสอบปลายภาค	354	100.0
ทำการบ้านหรือรายงาน	354	100.0
สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน	-	-
การเข้าพบกลุ่มของผู้เรียน	53	15.0

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนทั้งหมดตอบว่าครูประจำกลุ่มใช้วิธีการสอนเน้นการบรรยาย มีจำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 ใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา มีจำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 87.3 และใช้วิธีเรียนด้วยตนเอง มีจำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7

ด้านสื่อที่ครูประจำกลุ่มใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนทั้งหมดตอบว่าครูประจำกลุ่มใช้แบบเรียนและใช้วิทยุ/โทรทัศน์เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนจำนวน 354 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 100.0 ใช้วีดีโอ/วีซีดีร่วมเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน มีจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 และใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6

ด้านแหล่งที่มาของสื่อ ผู้เรียนทั้งหมดตอบว่าเรือนจำ/ทัณฑสถานจัดให้ จำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และหน่วยงานของ กศน. จัดหาให้ มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9

ส่วนด้านแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมของผู้เรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ผู้เรียนทั้งหมดตอบว่าห้องสมุด จำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และมุมการเรียนรู้ในแดน มีจำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 87.3

ด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ในเรือนจำ/ทัณฑสถานมีเพียงพอหรือไม่ ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เพียงพอ จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 และเพียงพอมีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5

สำหรับด้านครูประจำกลุ่มวัดและประเมินผลการเรียนด้วยวิธีใด ผู้เรียนทั้งหมดตอบว่าวัดและประเมินผลการเรียนด้วยการสอบปลายภาคและทำการบ้านหรือรายงานจำนวน 354 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และนำการเข้าพบกลุ่มของผู้เรียนมาวัดและประเมินผลด้วย มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0

2.1.4 ด้านผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 4.6 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านผู้บังคับบัญชา

ด้านผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บังคับบัญชามีนโยบายชัดเจนในการสนับสนุนการเข้าเรียน กศน.หรือไม่		
มีนโยบายชัดเจน	342	96.6
ไม่ชัดเจน	12	3.4
รวม	354	100.00
ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ในเรือนจำและทัณฑสถาน สนับสนุนการเรียนของผู้เรียนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ให้ความสะดวกในการเรียนและการพบกลุ่ม	354	100.0
จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน	354	100.0
ให้เวลาในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	302	85.3
ตรวจเยี่ยม ติดตาม ประเมินผล	52	14.7
ผู้บังคับบัญชาช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอน หรือไม่		
ช่วยแก้ปัญหาทุกครั้ง	331	93.5
ช่วยแก้ปัญหาในบางครั้ง	23	6.5
ช่วยแก้ปัญหาน้อย เนื่องจากไม่ใช่งานของคุณ	-	-
รวม	354	100.00
ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนด้านเวลาในการจัดการเรียนการสอน ในยามปกติหรือไม่		
สนับสนุนมาก	302	85.3
สนับสนุนปานกลาง	52	14.7
สนับสนุนน้อย	-	-
รวม	354	100.00

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ด้านผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ จัดเวลาให้ผู้เรียน เรียน กศน. อย่างไร		
ให้เวลาพิเศษสำหรับอ่านหนังสือและค้นคว้า นอกเหนือจากการพบกลุ่ม	333	94.1
ให้เวลาพิเศษเฉพาะช่วงใกล้สอบ	21	5.9
ไม่ให้เวลาพิเศษแต่อย่างใด	-	-
รวม	354	100.00

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ผู้บังคับบัญชามีนโยบายชัดเจน มีจำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 96.6 และมีนโยบายไม่ชัดเจน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนการเรียนของผู้เรียนจากผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่เรือนจำ ผู้เรียนทั้งหมดตอบว่า ผู้บังคับบัญชาให้ความสะดวกในการเรียน การพบกลุ่ม และจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน มีจำนวน 354 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 100.0 ให้เวลาในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 และตรวจเยี่ยม ติดตาม ประเมินผล มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7

ด้านการช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนของผู้บังคับบัญชา ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ช่วยแก้ปัญหาทุกครั้ง มีจำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 93.5 และช่วยแก้ปัญหาในบางครั้งมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

ในด้านการสนับสนุนด้านเวลาในการจัดการเรียนการสอนของผู้บังคับบัญชา ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนมาก มีจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 และสนับสนุนปานกลาง มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ตามลำดับ

สำหรับการจัดเวลาให้ผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่าผู้บังคับบัญชาให้เวลาพิเศษสำหรับการอ่านหนังสือและค้นคว้า มีจำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 94.1 และให้เวลาเฉพาะช่วงเวลาใกล้สอบ มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ตามลำดับ

2.1.5 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.7 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการควบคุมและการตรวจตราเข้าออกสถานศึกษาในการพบกลุ่มหรือกิจกรรมการเรียนเป็นอย่างไร		
มีความเข้มงวดสูง	-	-
มีความเข้มงวดปานกลาง	58	16.4
มีความเข้มงวดน้อย	276	78.0
ไม่เข้มงวดเลย	20	5.6
ไม่แน่ใจ	-	-
รวม	354	100.00
การตรวจสอบสื่อ อุปกรณ์การเรียนของท่านในเรือนจำและทัณฑสถาน มีลักษณะอย่างไร		
มีการควบคุมห้ามเก็บรักษาสื่อทุกชนิด	-	-
มีการควบคุมสื่อและอุปกรณ์บางประเภท	354	100.0
ให้ผู้เรียนครอบครองสื่อได้ทุกประเภท	-	-
รวม	354	100.00
สถานที่พบกลุ่มหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นสถานที่แบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ห้องเรียนของเรือนจำ/ทัณฑสถาน	354	100.0
ห้องประชุม/โรงเลี้ยงอาหาร	45	12.7
ใต้ถุนอาคารเรือนนอน	309	87.3
สถานที่ที่ไม่แน่นอนแล้วแต่ความเหมาะสม	-	-
บรรยากาศของสถานที่เรียน เอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่		
สถานที่ในการเรียนมีความเหมาะสม	14	4.0
มีเสียงรบกวนในขณะที่อ่านหนังสือ หรือทำกิจกรรมพบกลุ่ม	289	81.6

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มีกลิ่นจากโรงงานรบกวน	20	5.6
อากาศไม่ถ่ายเท ร้อนอบอ้าว	31	8.8
รวม	354	100.00
เพื่อนผู้ต้องขังที่เรียนกลุ่มของท่าน ส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียน อยู่ในระดับใด		
มีความตั้งใจเรียนมาก	34	9.6
มีความตั้งใจเรียนปานกลาง	301	85.0
มีความตั้งใจเรียนน้อย	19	5.4
ไม่แน่ใจ	-	-
รวม	354	100.00
เรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้บริการช่วยเหลือในด้านการศึกษาอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัคร การลงทะเบียน	354	100.0
ส่งเสริม กระตุ้นการเรียน		
จัดหาอุปกรณ์การเรียน สมุด ดินสอ แบบเรียน	354	100.0
แก่นักศึกษา		
มีการติดตามขอวุฒิการศึกษาจากสถาบันอื่นๆ	9	2.5
กรณีโอนย้ายเรือนจำ		
จัดสถานที่ ห้องเรียน ห้องสมุด พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก	345	97.5
ความสะดวกในการเรียน		

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิจัยสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านลักษณะการควบคุมและการตรวจตราเข้าออกสถานศึกษาในการพบกลุ่มหรือกิจกรรมการเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่า มีความเข้มงวดน้อย มีจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 78.0 รองลงมา มีความเข้มงวดปานกลาง มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 และไม่เข้มงวดเลยมีน้อยที่สุด คือ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

ด้านการตรวจสอบสื่ออุปกรณ์การเรียนในเรือนจำ ผู้เรียนทั้งหมดตอบว่า มีการควบคุมสื่อและอุปกรณ์บางประเภท มีจำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0

ส่วนด้านสถานที่พบกลุ่มหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนทั้งหมดตอบว่า เป็นห้องเรียนของเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีจำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 78.0 รองลงมาเป็นที่ อุณาคารเรือนนอน มีจำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 87.3 และเป็นห้องประชุมหรือโรงเลี้ยง อาหารมีน้อยที่สุด คือ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7

สำหรับด้านบรรยากาศของสถานที่เรียน ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนส่วนใหญ่ ตอบว่า มีเสียงรบกวนในขณะที่อ่านหนังสือหรือทำกิจกรรม มีจำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมาตอบว่าอากาศไม่ถ่ายเท ร้อนอบอ้าว มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 และ ตอบว่าสถานที่เรียนมีความเหมาะสมมีน้อยที่สุด คือ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0

ส่วนด้านความตั้งใจเรียนของเพื่อนผู้ต้องขังที่เรียนกลุ่มเดียวกัน ผู้เรียนส่วนใหญ่ ตอบว่า มีความตั้งใจเรียนปานกลาง มีจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0 รองลงมาเป็นผู้ที่มีความตั้งใจเรียนมาก มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และมีความตั้งใจเรียนน้อยมีน้อยที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4

และด้านการให้บริการช่วยเหลือในด้านการศึกษาของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ผู้เรียน ทั้งหมดตอบว่า มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัคร การลงทะเบียน ส่งเสริม กระตุ้นการเรียน , จัดหาอุปกรณ์การเรียน สมุด ดินสอ แบบเรียนแก่นักศึกษา และจัดสถานที่ ห้องเรียน ห้องสมุด พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน มีจำนวน 354 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และมีการติดตามของวุฒิการศึกษาจากสถาบันอื่นๆ กรณีโอนย้ายเรือนจำ มีจำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.5

2.2 จากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ได้ผลการสัมภาษณ์ดังแสดงในตารางที่ 4.8 – 4.12 ต่อไปนี้

2.2.1 ด้านผู้เรียน

ตารางที่ 4.8 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านผู้เรียน

ด้านผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. การรับสมัครเข้าเรียน และการประชาสัมพันธ์		
ให้ผู้เรียนทราบ		
ประชาสัมพันธ์ช่วงผู้ต้องขังเข้าแถวตอนเช้า	-	-
ส่งหนังสือประชาสัมพันธ์ไปตามแดนต่างๆ	-	-
ประชาสัมพันธ์ทั้งสองวิธีข้างต้น	8	100.00
รวม	8	100.00
2. สุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนเป็นอย่างไร		
ส่วนใหญ่สุขภาพดี	6	75.00
ป่วยบ้างในบางครั้ง	1	12.50
บางคนมีโรคประจำตัว	1	12.50
รวม	8	100.00
3. ลักษณะการศึกษาด้วยตนเอง การทำงานกลุ่มของผู้เรียน		
การศึกษาด้วยตนเอง		
ส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียน	7	87.50
บางคนไม่ค่อยสนใจ	1	12.50
รวม	8	100.00
การทำงานกลุ่มของผู้เรียน		
ส่วนใหญ่เข้าร่วมทำงานกลุ่ม	6	75.00
เข้าร่วมทำงานกลุ่มในบางครั้ง	2	25.00
รวม	8	100.00
4. ผู้เรียนในเรือนจำ มีความแตกต่างกับผู้เรียนนอกระบบ		
โรงเรียนภายนอกเรือนจำอย่างไร		
ผู้เรียนในเรือนจำมีความตั้งใจเรียนมากกว่า	1	12.50
ผู้เรียนในเรือนจำปฏิบัติตามระเบียบมากกว่า	2	25.00
ผู้เรียนในเรือนจำให้ความเชื่อฟังครูประจำกลุ่มมากกว่า	5	62.50
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
5. ความเอาใจใส่ ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบ และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน		
ความเอาใจใส่		
เอาใจใ้่มาก	7	87.50
เอาใจใ้ปานกลาง	1	12.50
เอาใจใ้่น้อย	-	-
รวม	8	100.00
ความกระตือรือร้น		
มีความกระตือรือร้นมาก	7	87.50
มีความกระตือรือร้นปานกลาง	1	12.50
มีความกระตือรือร้นน้อย	-	-
รวม	8	100.00
ความรับผิดชอบ		
มีความรับผิดชอบสูง	7	87.50
มีความรับผิดชอบปานกลาง	1	12.50
มีความรับผิดชอบน้อย	-	-
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 4.8 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี ด้านตัวผู้เรียนปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านการรับสมัครเข้าเรียนและการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนทราบ ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่า ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องขังทราบช่วงผู้เข้าแถวตอนเช้า และส่งหนังสือประกาศไปตามแดนต่างๆ

ส่วนด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียน ส่วนใหญ่ตอบว่าผู้เรียนมีสุขภาพดีและป่วยในบางครั้ง รวมทั้งผู้เรียนบางคนมีโรคประจำตัว ตามลำดับ

ด้านลักษณะการศึกษาด้วยตนเองและการทำงานกลุ่มของผู้เรียน ส่วนใหญ่ตอบว่าผู้เรียนมีความตั้งใจเรียน จะมีผู้เรียนเพียงบางคนเท่านั้นที่ไม่ค่อยให้ความสนใจการเรียน และผู้เรียนส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมทำงานกลุ่ม

สำหรับด้านความแตกต่างระหว่างผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำกับผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนภายนอกเรือนจำ ส่วนใหญ่ตอบว่าผู้เรียนในเรือนจำให้ความเชื่อฟังครูประจำกลุ่มมากกว่าผู้เรียนภายนอกเรือนจำ

ด้านความเอาใจใส่ ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ส่วนใหญ่ตอบว่าผู้เรียนเอาใจใส่มาก มีความกระตือรือร้นมาก และมีความรับผิดชอบสูง

2.2.2 ด้านครูประจำกลุ่ม

ตารางที่ 4.9 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านครูประจำกลุ่ม

ด้านครูประจำกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูประจำกลุ่มในปัจจุบันเป็นใคร		
ผู้บังคับในหน่วยงานที่สังกัด	7	87.50
ครูจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน	1	12.50
รวม	8	100.00
2. สัดส่วนระหว่างครูประจำกลุ่มต่อจำนวนนักเรียนเป็นอย่างไร		
น้อยกว่า 35 คน	2	25.00
35 คน	2	25.00
มากกว่า 35 คน	4	50.00
รวม	8	100.00
3. คุณสมบัติของครูประจำกลุ่มเป็นอย่างไร มีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากครูประจำกลุ่มภายนอกเรือนจำอย่างไร		
ความคล้ายคลึง		
วุฒิการศึกษา	2	25.00
มีหน้าที่ประจำอยู่แล้ว	6	75.00
รวม	8	100.00
ความแตกต่าง		
เป็นผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่สังกัด	7	87.50
เป็นครูจากหน่วยงานอื่น	1	12.50
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ด้านครูประจำกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
4. ความรู้สึกเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำ		
มีความสะดวกในการสอนและทำกิจกรรมกลุ่ม	8	100.00
ไม่มีความสะดวกในการสอนและทำกิจกรรมกลุ่ม	-	-
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 4.9 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี ด้านครูประจำกลุ่ม ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่ครูประจำกลุ่ม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่สังกัด

สำหรับด้านสัดส่วนระหว่างครูประจำกลุ่มต่อจำนวนนักเรียน ส่วนใหญ่ครูประจำกลุ่ม 1 คน จะมีนักเรียนในความรับผิดชอบจำนวนมากกว่า 35 คน

ด้านคุณสมบัติของครูประจำกลุ่มมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากครูประจำกลุ่มภายนอกเรือนจำ ส่วนใหญ่ตอบว่าคล้ายคลึงกันตรงที่ครูประจำกลุ่มมีหน้าที่ประจำอยู่แล้ว แต่จะแตกต่างกันที่ภายในเรือนจำครูประจำกลุ่มของผู้เรียนจะเป็นผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่สังกัด

ส่วนด้านความรู้สึกเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำ ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่ามีความสะดวกในการสอนและทำกิจกรรมกลุ่ม

2.2.3 ด้านวิธีการสอนและสื่อ

ตารางที่ 4.10 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านวิธีการสอนและสื่อ

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูมีการเตรียมการสอนอย่างไร		
ศึกษาวิชาที่สอนล่วงหน้า	6	75.00
ศึกษาจากตำราเสริมอื่นๆ เพื่อประกอบการสอน	2	25.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
2. การสอนใช้วิธีการสอนแบบใด รูปแบบเป็นอย่างไร มีอะไรบ้างที่มีความแตกต่างจากผู้เรียนภายนอก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
วิธีการสอน		
บรรยายและฝึกปฏิบัติ	8	100.00
ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทุกครั้ง	8	100.00
ความแตกต่างจากผู้เรียนภายนอก		
ผู้เรียนภายนอกเข้าใจง่ายกว่า	1	12.50
ผู้เรียนภายนอกสามารถหาแหล่งความรู้เพิ่มเติมได้ง่ายกว่า	7	87.50
รวม	8	100.00
3. สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมีอะไรบ้าง มีความเพียงพอหรือไม่		
แบบเรียน		
ใช้	8	100.00
ไม่ใช้	-	-
ใช้บางวิชา	-	-
รวม	8	100.00
รายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา		
ใช้	5	62.50
ไม่ใช้	2	25.00
ใช้บางครั้ง	1	12.50
รวม	8	100.00
หนังสือทั่วไป		
ใช้	7	87.50
ไม่ใช้	-	-
ใช้บางครั้ง	1	12.50
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนของสื่อ		
แบบเรียน		
เพียงพอ	7	87.50
ไม่เพียงพอ	1	12.50
รวม	8	100.00
หนังสือทั่วไป		
เพียงพอ	-	
ไม่เพียงพอ	8	100.00
รวม	8	100.00
4. แหล่งความรู้ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ห้องสมุด	8	100.00
รายการวิทยุ โทรทัศน์	8	100.00
5. ครูให้การช่วยเหลือผู้เรียนอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สร้างแรงจูงใจและสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน	8	100.00
จัดหาหนังสือประกอบการเรียนให้ผู้เรียน	8	100.00
สอนเสริมและให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล	8	100.00
6. การวัดและการประเมินผลดำเนินการอย่างไร มีอะไร แตกต่างจากภายนอก		
การวัดและการประเมินผล		
การวัดผลก่อนสอบปลายภาค		
มี	8	100.00
ไม่มี	-	-
รวม	8	100.00
การทำกิจกรรมหรือรายงาน		
มี	8	100.00
ไม่มี	-	-
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
การสังเกตพฤติกรรม		
มี	8	100.00
ไม่มี	-	-
รวม	8	100.00
การเข้าร่วมพบกลุ่ม		
มีการตรวจสอบ	8	100.00
ไม่มีการตรวจสอบ	-	-
รวม	8	100.00
ความแตกต่างระหว่างภายนอกและภายในเรือนจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การสังเกตพฤติกรรมภายในเรือนจำสามารถ กระทำได้อย่างต่อเนื่อง	8	100.00
การทำกิจกรรมหรือรายงานภายในเรือนจำ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมทุกคน	8	100.00

จากตารางที่ 4.10 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี ด้านวิธีการสอนและสื่อ ปรากฏผลดังนี้

ด้านการเตรียมการสอนของครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่ครูประจำกลุ่มจะมีการศึกษาวิชาที่สอนล่วงหน้า รองลงมาเป็นการศึกษาจากตำราเสริมอื่นๆ เพื่อประกอบการสอน ตามลำดับ

สำหรับด้านการสอน วิธีการสอน รูปแบบ มีความแตกต่างจากผู้เรียนภายนอกอย่างไรหรือไม่นั้น ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่า ด้านวิธีการสอนจะมีการบรรยายและฝึกปฏิบัติและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทุกครั้ง สำหรับความแตกต่างส่วนใหญ่ตอบว่า ผู้เรียนภายนอกสามารถหาแหล่งความรู้เพิ่มเติมได้ง่ายกว่าผู้เรียนภายในเรือนจำ

ส่วนสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่า ใช้แบบเรียนเป็นสื่อในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ใช้รายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา มีการใช้หนังสือทั่วไปเป็นสื่อในการเรียนการสอน ด้านจำนวนของสื่อส่วนใหญ่ตอบว่ามีแบบเรียนเพียงพอ และหนังสือทั่วไปไม่มีเพียงพอ

ด้านแหล่งความรู้ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่า ห้องสมุดและรายการวิทยุโทรทัศน์

ด้านการช่วยเหลือผู้เรียน ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่า สร้างแรงจูงใจและสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน จัดหาหนังสือประกอบการเรียนให้ผู้เรียน และสอนเสริมรวมทั้งการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

ส่วนความแตกต่างระหว่างภายในเรือนจำและภายนอกเรือนจำด้านการวัดและการประเมินผล ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่า สิ่งที่เหมือนกัน คือ การวัดและการประเมินผลจะมีการวัดผลก่อนสอบปลายภาค มีการทำกิจกรรมหรือรายงาน มีการสังเกตพฤติกรรม มีการตรวจสอบการเข้าร่วมพบกลุ่ม ส่วนความแตกต่างคือ การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนภายในเรือนจำสามารถกระทำได้ตลอดเวลา และผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือรายงานทุกคน

2.2.4 ด้านผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 4.11 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านผู้บังคับบัญชา

ด้านผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บังคับบัญชามีนโยบายสนับสนุนให้ผู้ต้องขังสมัครเข้าเรียนหรือไม่ อย่างไร		
สนับสนุนมาก	1	12.50
สนับสนุนปานกลาง	7	87.50
สนับสนุนน้อย	-	-
รวม	8	100.00
2. ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการศึกษาของผู้ต้องขังหรือไม่ อย่างไร		
ให้ความสะดวกทุกครั้ง	3	37.50
ให้ความสะดวกบางครั้ง	5	62.50
ไม่ค่อยให้ความสะดวกเท่าที่ควร	-	-
รวม	8	100.00
3. ผู้บังคับบัญชาช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร		
ช่วยแก้ปัญหาทุกครั้ง	2	25.00
ช่วยแก้ปัญหาบางครั้ง	6	75.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ด้านผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
4. ผู้บังคับบัญชาให้ความสะดวกในการสอนของครูประจำกลุ่ม อย่างไร		
ให้ความสะดวกทุกครั้ง	2	25.00
ให้ความสะดวกบางครั้ง	6	75.00
ไม่ค่อยให้ความสะดวกเท่าที่ควร	-	-
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 4.11 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี ด้านผู้บังคับบัญชา ปรากฏผลดังนี้

ด้านนโยบายสนับสนุนให้ผู้ต้องขังสมัครเข้าเรียนของผู้บังคับบัญชา ส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนปานกลาง

ด้านอำนวยความสะดวกในการศึกษาของผู้ต้องขังของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ตอบว่าให้ความสะดวกบางครั้ง

ส่วนด้านการช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนของผู้บังคับบัญชา ส่วนใหญ่ตอบว่าช่วยแก้ปัญหาบางครั้ง

สำหรับการให้ความสะดวกในการสอนของครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่ตอบว่าให้ความสะดวกบางครั้ง

2.2.5 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.12 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เรือนจำมีความยืดหยุ่นกฎระเบียบ ข้อบังคับอะไรบ้าง ให้แก่ผู้เรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ยืดหยุ่นเกี่ยวกับการเข้าออกสถานศึกษา	8	100.00
ยืดหยุ่นเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด	8	100.00
ยืดหยุ่นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ประจำ	8	100.00

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2. การอำนวยความสะดวกด้านสถานที่เรียนเป็นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
อนุญาตให้ใช้สถานที่อื่นๆ ที่ไม่ใช่สถานที่เรียนประจำ	8	100.00
อนุญาตให้ใช้สถานที่เรียนก่อนและหลังเวลาที่กำหนด	8	100.00
3. การพัฒนาและปรับปรุง สถานศึกษาของเรือนจำ		
พัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ	5	62.5
ไม่ค่อยได้พัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษา	3	37.50
รวม	8	100.00
4. เรือนจำได้แหล่งการเรียนรู้ในลักษณะใด		
ห้องสมุดของเรือนจำ	7	87.50
เอกสาร วารสาร และหนังสือทั่วไป จากกรมราชทัณฑ์ และหน่วยงานภายนอก	1	12.50
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 4.12 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาปรากฏผลดังนี้

ด้านความยืดหยุ่นกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของเรือนจำต่อผู้เรียน ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่า เรือนจำมีความยืดหยุ่นเกี่ยวกับการเข้าออกสถานศึกษา การใช้ห้องสมุด และการปฏิบัติหน้าที่ประจำ

ส่วนด้านการอำนวยความสะดวกด้านสถานที่เรียน ครูประจำกลุ่มทั้งหมดตอบว่า อนุญาตให้ใช้สถานที่อื่นๆ ที่ไม่ใช่สถานที่เรียนประจำ และอนุญาตให้ใช้สถานที่เรียนก่อนและหลังเวลาที่กำหนด

สำหรับด้านการพัฒนาและปรับปรุง สถานศึกษาของเรือนจำ ครูประจำกลุ่มส่วนใหญ่ตอบว่า มีพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ

ด้านแหล่งการเรียนรู้ในเรือนจำ ครูประจำกลุ่มส่วนใหญ่ตอบว่า เป็นห้องสมุดของเรือนจำ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

3.1 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 4.13 – 4.17 ดังนี้

3.1.1 ด้านผู้เรียน

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนด้านผู้เรียน

ด้านผู้เรียน	การเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง	4.26	0.44	มาก
2. การมีสภาพจิตใจ ไม่มีเรื่องวิตกกังวล ร่าเริงแจ่มใส	4.67	0.47	มาก
3. ความรู้เดิมที่เรียนมาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	4.13	0.57	มาก
4. การได้รับการศึกษาต่อเนื่องหลังจากจบมัธยมศึกษาตอนต้น	4.05	0.38	มาก
5. ความกระตือรือร้นในการเรียนความตั้งใจในการเรียน	4.58	0.49	มาก
6. การปรับตัวให้เข้ากับวิธีการและรูปแบบการเรียนในเรือนจำ	4.61	0.49	มาก
7. การทบทวนบทเรียน และแบบฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอ	4.78	0.41	มาก
8. การเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนพบกลุ่ม หรือก่อนเข้าเรียน	4.42	0.49	มาก
9. การแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมและการเรียน	4.40	0.49	มาก
10. การสอบถามปัญหาการเรียนจากครู	4.84	0.37	มาก
11. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	4.72	0.45	มาก
12. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากห้องสมุดหรือจากตำรานอกเหนือจากแบบเรียนเพิ่มเติม	4.48	0.61	มาก
รวม	4.50	0.15	มาก

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในด้านตัวผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้เรียน

ระบุว่า การสอบถามปัญหาการเรียนจากครูมีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมาได้แก่ การทบทวนบทเรียนและการทำแบบฝึกหัดอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.78$) ส่วนประเด็นที่มีผลต่อน้อยที่สุดในกลุ่ม คือ การได้รับการศึกษาต่อเนื่องหลังจากจบมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = 4.05$)

3.1.2 ด้านครูประจำกลุ่ม

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนด้านครูประจำกลุ่ม

ด้านครูประจำกลุ่ม	การเกี่ยวข้องกับครูเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูมีความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอน	4.74	0.44	มาก
2. การที่วิธีการสอนของครูทำให้บทเรียนน่าสนใจ	4.38	0.48	มาก
3. การมีสุขภาพจิตและอารมณ์ดีของครู	4.70	0.46	มาก
4. ความเป็นกันเองและเป็นมิตรของครูกับผู้เรียน	4.58	0.49	มาก
5. ครูสร้างความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.69	0.46	มาก
6. การที่ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน	4.74	0.44	มาก
7. การอุทิศเวลา และมีความตั้งใจในการสอนของครู	4.66	0.47	มาก
8. การที่ครูเข้าสอนทุกครั้งตามวันและเวลาที่กำหนด	4.80	0.40	มาก
9. การที่ครูมีความเป็นธรรมในการให้คะแนน	4.88	0.32	มาก
10. การที่ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	4.82	0.38	มาก
11. การที่ครูใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	4.72	0.45	มาก
12. การที่ครูร่วมแก้ปัญหาและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	4.36	0.48	มาก
13. การที่ครูติดตาม ตรวจสอบผลการเรียน ความก้าวหน้าของท่านเสมอ	4.57	0.50	มาก
รวม	4.67	0.11	มาก

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านครูประจำกลุ่มในภาพรวมมีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในระดับมาก ($\bar{X} = 4.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้เรียนระบุว่า การที่ครูมีความเป็นธรรมในการให้คะแนนมีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนมากที่สุด

($\bar{X} = 4.88$) รองลงมาได้แก่ การที่ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.80$) ส่วนประเด็นที่มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุดในกลุ่ม คือ การที่ครูร่วมแก้ปัญหาและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.36$)

3.1.3 ด้านวิธีการสอนและสื่อ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบ โรงเรียนด้านวิธีการสอนและสื่อ

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	การเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การสร้างบรรยากาศการเรียนให้มีความน่าสนใจ	4.72	0.45	มาก
2. การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.55	0.50	มาก
3. การเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับเนื้อหาที่กำหนด	3.82	0.43	มาก
4. การใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย	4.55	0.50	มาก
5. การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้	4.82	0.38	มาก
6. การใช้สื่อประสมประกอบและทันสมัยประกอบการเรียน	4.56	0.50	มาก
7. การมีตำรา แบบเรียน อย่างเพียงพอ	4.82	0.39	มาก
8. การให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ภายในเรียนจำๆ	4.84	0.37	มาก
9. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนจัดหาสื่อ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียนมาประกอบการเรียนอย่างสะดวก	4.64	0.48	มาก
10. การสอนโดยการบรรยายตลอดชั่วโมง	3.31	0.86	ปานกลาง
11. การทดสอบความรู้ก่อนและหลังการเรียน	4.58	0.49	มาก
12. การมีการแข่งขัน เพื่อฝึกทักษะทางการเรียน เช่น การประกวด การโต้วาที การประชุมแสดงความคิดเห็น	3.88	0.62	มาก
13. การเชิญวิทยากรภายนอกมาร่วมบรรยาย	4.47	0.50	มาก
14. การสรุปบทเรียน สาระสำคัญ และวัตถุประสงค์ หลังจากจบบทเรียน	4.73	0.44	มาก
รวม	4.45	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนด้านวิธีการสอนและสื่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้เรียนระบุว่า การให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ภายในเรียนจำเป็นจะเกี่ยวข้องกับการเรียนนอกระบบโรงเรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมาได้แก่ การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ และการมีตำราแบบเรียนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.82$) และการสอนโดยการบรรยายตลอดชั่วโมง มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.31$)

3.1.4 ด้านผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนด้านผู้บังคับบัญชา

ด้านผู้บังคับบัญชา	การเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับมีนโยบายด้านการศึกษชัดเจน	4.82	0.38	มาก
2. การที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับตรวจเยี่ยมและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนของผู้เรียนเสมอ	4.79	0.41	มาก
3. การที่ผู้บังคับบัญชาจัดเวลาพิเศษให้ท่านมีเวลาในการทบทวนและค้นคว้าอย่างอิสระ	4.62	0.49	มาก
4. การที่ผู้บังคับบัญชาขอยกให้รางวัลแก่ผู้ที่สนใจเรียนและเรียนดี	3.92	0.66	มาก
5. การให้ความสะดวกในการพบกลุ่มและพบครูประจำกลุ่ม	4.80	0.40	มาก
6. การจัดหน้าที่ของผู้เรียนให้เอื้อต่อเวลาการเรียน	4.86	0.35	มาก
7. การให้ความสะดวกในการสอนของครูประจำกลุ่ม	4.86	0.35	มาก
8. การที่ผู้บังคับบัญชาติดตามการเรียนของผู้เรียน	4.12	0.43	มาก
9. การที่ผู้บังคับบัญชาจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ	4.94	0.24	มาก
10. การช่วยเหลือและร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนของผู้เรียน	4.82	0.39	มาก

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ด้านผู้บังคับบัญชา	การเกี่ยวข้องกับการเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. การจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ รับผิดชอบการศึกษา	4.90	0.30	มาก
12. การประสานหน่วยงานต่างๆ จัดการศึกษา ให้เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย	4.74	0.44	มาก
รวม	4.68	0.24	มาก

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนด้านผู้บังคับบัญชาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผู้เรียนระบุว่า การที่ผู้บังคับบัญชาจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอจะมีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$) รองลงมาได้แก่ การจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบการศึกษา ($\bar{X} = 4.86$) และการที่ผู้บังคับบัญชายกย่อง ให้รางวัลแก่ผู้ที่สนใจเรียนและเรียนดี มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.92$)

3.1.5 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	การเกี่ยวข้องกับการเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การที่สถานที่เรียนเป็นสัดส่วนไม่แออัด	4.90	0.30	มาก
2. การที่สถานที่เรียนมีแสงสว่างเพียงพอ	4.30	0.46	มาก
3. การมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์การเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ พัดลม ฯลฯ อย่างเพียงพอ	4.66	0.48	มาก
4. การที่ห้องเรียนมีขนาดเพียงพอ เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน	4.47	0.50	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	การเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. การมีแหล่งค้นคว้าอยู่ใกล้ห้องเรียน เช่น ห้องสมุด มุมการเรียนรู้	4.26	0.44	มาก
6. การให้บริการทางการศึกษา เช่น การบริการห้องสมุด การแจ้งผลสอบ การประชาสัมพันธ์ รวดเร็ว สะดวก	3.74	0.69	มาก
7. การจัดบอร์ดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนและ ในแดน	4.41	0.57	มาก
8. การที่ห้องเรียนสะอาด ปลอดภัยจากธรรมชาติ เช่น แดด ฝน	4.55	0.50	มาก
9. การอำนวยความสะดวก ในการเข้าออกสถานศึกษา รวมทั้งการนำอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนเข้าไปในเรือนจำ	4.84	0.37	มาก
10. การที่เพื่อนมีส่วนร่วมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ อย่างสนุกสนาน	4.80	0.40	มาก
11. การที่เพื่อนร่วมเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจเรียนและมีความ กระตือรือร้นในการเรียน	3.97	0.62	มาก
รวม	4.43	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.17 แสดงว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้เรียนระบุว่า การที่สถานที่เรียนเป็นสัดส่วนไม่แออัดจะมีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมาได้แก่ การอำนวยความสะดวก ในการเข้าออกสถานศึกษา รวมทั้งการนำอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนเข้าไปในเรือนจำ ($\bar{X} = 4.84$) และการให้บริการทางการศึกษา เช่น การบริการห้องสมุด การแจ้งผลสอบ การประชาสัมพันธ์ รวดเร็ว สะดวก มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.74$)

3.2 การสัมภาษณ์ผู้เรียนได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามตารางที่ 4.18 – 4.23 ดังนี้

3.2.1 ด้านผู้เรียน

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยด้านผู้เรียนที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบ
โรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ปัจจัยด้านผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. สุขภาพของผู้เรียน		
มีการพักผ่อนอย่างเพียงพอ	12	40.00
การไม่มีโรคประจำตัว	13	43.33
การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว	5	16.67
รวม	30	100.00
2. การเตรียมตัวก่อนเรียน		
การศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร	3	10.00
การศึกษายบทเรียนล่วงหน้า	15	50.00
การเตรียมอุปกรณ์และสื่อการเรียนให้พร้อม	8	26.67
มีการพักผ่อนอย่างเพียงพอ	4	13.33
รวม	30	100.00
3. การแบ่งเวลาเพื่อใช้ในการเรียน		
การมีเวลาทบทวนบทเรียนทุกวัน	17	56.67
การมีเวลาเรียนครบชั่วโมง	7	23.33
มีเวลาสำหรับพบกลุ่มทุกครั้ง	6	20.00
รวม	30	100.00
4. จุดหมายของการเรียน		
เพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	14	46.67
เพื่อประกอบอาชีพส่วนตัว	4	13.33
เพื่อหางานทำที่เหมาะสม	5	16.67
เพื่อเพิ่มพูนความรู้	4	13.33
เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3	10.00
รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ปัจจัยด้านผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
5. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม		
มีการค้นคว้าในห้องสมุด	28	93.33
การมีตำราเสริมการเรียน	2	6.67
ไม่มีการค้นคว้าเพิ่มเติม	-	-
รวม	30	100.00
6. การทบทวนบทเรียน		
ทบทวนบทเรียนทุกครั้งเมื่อมีเวลาว่าง	10	33.33
มีการทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียนทุกครั้ง	3	10.00
มีการทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียนเป็นบางครั้ง	5	16.67
มีการทบทวนบทเรียนเฉพาะวันหยุดราชการ	5	16.67
มีการทบทวนบทเรียนก่อนนอน	7	23.33
รวม	30	100.00
7. ความรู้สึกระหว่างการเรียนในปัจจุบัน		
เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่พลาดในระบบโรงเรียน	22	73.33
เป็นวิธีการที่เหมาะสมแก่การแก้ไขผู้ต้องขัง	5	16.67
เป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ต้องขัง	3	10.00
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.18 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำและทัณฑสถานด้านผู้เรียน ดังนี้

ด้านสุขภาพของผู้เรียน ผู้เรียนให้ความคิดเห็นมากที่สุดเกี่ยวกับการไม่มีโรคประจำตัว เพื่อให้การเรียนมีประสิทธิภาพ รองลงมาได้แก่ มีการพักผ่อนอย่างเพียงพอ และการไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว ตามลำดับ

ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน มีความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง การศึกษาบทเรียนล่วงหน้า รองลงมาได้แก่การเตรียมอุปกรณ์และสื่อการเรียนให้พร้อม และมีการพักผ่อนอย่างเพียงพอ ตามลำดับ

ส่วนด้านการแบ่งเวลาเพื่อใช้ในการเรียน มีความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง การมีเวลาทบทวนบทเรียนทุกวัน รองลงมาได้แก่ การมีเวลาเรียนครบชั่วโมง และการมีเวลาสำหรับพบกลุ่มทุกครั้ง ตามลำดับ

ส่วนด้านจุดมุ่งหมายของการเรียน มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ เพื่อนำวุฒิการศึกษาไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รองลงมาได้แก่ เพื่อหางานทำที่เหมาะสม และเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตามลำดับ

สำหรับด้านการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ มีการค้นคว้าในห้องสมุด และการมีตำราเสริมการเรียน ตามลำดับ

ด้านการทบทวนบทเรียน มีความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง การทบทวนบทเรียนทุกครั้งเมื่อมีเวลาว่าง รองลงมาได้แก่ การทบทวนบทเรียนก่อนนอน และการทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียนทุกครั้ง มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด

ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อบทเรียนในปัจจุบัน มีความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง การเปิดโอกาสให้ผู้ที่พลาดในระบบโรงเรียน รองลงมาได้แก่ เป็นวิธีการที่เหมาะสมแก่การแก้ไขผู้ต้องขัง และเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ต้องขัง ตามลำดับ

3.2.2 ด้านครูประจำกลุ่ม

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยด้านครูประจำกลุ่มที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ปัจจัยด้านครูประจำกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ของครูประจำกลุ่ม		
มีความรู้มาก	29	96.67
มีความรู้ปานกลาง	1	3.33
มีความรู้น้อย	-	-
รวม	30	100.00
2. ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน		
จัดการเรียนได้เหมาะสม	27	90.00
มีปัญหาในการจัดการเรียนเป็นบางครั้ง	3	10.00
รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ปัจจัยด้านครูประจำกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
3. ลักษณะบุคลิกภาพครูผู้สอน เช่น การแต่งตัว ความร่าเริง		
การแต่งตัว		
สะอาด เรียบร้อยทุกครั้ง	25	83.33
สะอาด เรียบร้อยบางครั้ง	5	16.67
รวม	30	100.00
ความร่าเริง		
ทุกครั้ง	2	6.67
บางครั้ง	28	93.33
รวม	30	100.00
4. ความรับผิดชอบในการสอน		
ทำการสอนทุกครั้ง	25	83.33
สอนไม่ครบชั่วโมง	1	3.33
ให้ครูคนอื่นสอนแทนในบางครั้ง	4	13.34
รวม	30	100.00
5. การอุทิศเวลาของครูในการจัดการเรียนการสอน		
ทำการสอนและเลิกสอนตรงเวลา	20	66.67
ทำการสอนและเลิกสอนไม่ตรงเวลาในบางครั้ง	10	33.33
รวม	30	100.00
6. ความรู้สึกต่อปัจจัยด้านครูประจำกลุ่ม		
ครูประจำกลุ่มมีความเป็นกันเอง	20	66.66
ครูประจำกลุ่มตั้งใจสอน	5	16.67
ครูประจำกลุ่มมีเทคนิคในการสอน	5	16.67
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.19 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำและทัณฑสถาน ด้านครูประจำกลุ่ม ดังนี้

    ด้านความรู้ของครูประจำกลุ่ม ผู้เรียนเกือบทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่าครูประจำกลุ่มจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้มาก

ด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอนมีความคิดเห็นว่า ครูประจำกลุ่มมีการจัดการเรียนได้อย่างเหมาะสม รองลงมาครูประจำกลุ่มมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเป็นบางครั้ง ตามลำดับ

ส่วนด้านบุคลิกของครูผู้สอน เช่น การแต่งตัว ความร่าเริง มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ครูประจำกลุ่มมีการแต่งตัวสะอาด เรียบร้อยทุกครั้ง รองลงมาได้แก่ มีการแต่งตัวสะอาด เรียบร้อยเป็นบางครั้ง ซึ่งตรงกันข้ามกับความร่าเริง ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความคิดเห็นว่า ครูประจำกลุ่มมีความร่าเริงเป็นบางครั้ง รองลงมาไม่มีความร่าเริงทุกครั้ง ตามลำดับ

ส่วนด้านความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ครูประจำกลุ่มทำการสอนทุกครั้ง รองลงมาได้แก่ ครูประจำกลุ่มให้ครูคนอื่นสอนแทนในบางครั้ง และสอนไม่ครบชั่วโมง ตามลำดับ

สำหรับด้านการอุทิศเวลาของครูในการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ครูประจำกลุ่มทำการสอนและเลิกสอนตรงเวลา และทำการสอนและเลิกสอนไม่ตรงเวลา ตามลำดับ

ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อปัจจัยด้านครูประจำกลุ่ม มีความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง ครูประจำกลุ่มมีความเป็นกันเอง และครูประจำกลุ่มตั้งใจสอนและมีเทคนิคในการสอนมีจำนวนเท่ากัน ตามลำดับ

3.2.3 ด้านวิธีการสอนและสื่อ

ตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีการจูงใจและสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน		
วุฒิบัตรสามารถนำไปประกอบการพักการลงโทษและการลดโทษ	20	66.67
ยกตัวอย่างผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตจากการศึกษานอกระบบโรงเรียน	3	10.00

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
ให้สิทธิบางประการเหนือผู้ต้องขังอื่น	4	13.33
ให้ความเป็นกันเอง	3	10.00
รวม	30	100.00
2. การสอนตามลำดับเนื้อหาวิชา		
สอนตามลำดับเนื้อหาวิชา	20	66.67
ปรับเปลี่ยนเนื้อหาวิชาบ้างตามความเหมาะสม	10	33.33
รวม	30	100.00
3. การสอนเสริมในวิชาที่ยากหรือที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ		
นัดสอนเสริมในวันว่างจากการเรียน	18	60.00
นัดสอนเสริมเมื่อครูประจำกลุ่มเข้าเวรยาม	9	30.00
ไม่เคยสอนเสริมเลย	3	10.00
รวม	30	100.00
4. การให้ความสำคัญกับผู้เรียน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง		
ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและมีมติทุกครั้ง	26	86.67
ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและมีมติบางครั้ง	4	13.33
ไม่เคยให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น	-	-
รวม	30	100.00
5. การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน		
แบบเรียน		
ใช่	30	100.00
ไม่ใช่	-	-
ใช้บางวิชา	-	-
รวม	30	100.00
รายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา		
ใช่	25	83.67
ไม่ใช่	-	-
ใช้บางครั้ง	5	16.67
รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือทั่วไป		
ใช่	26	86.67
ไม่ใช่	1	3.33
ใช้บางครั้ง	3	10.00
รวม	30	100.00
6. ชนิดและจำนวนของสื่อ		
แบบเรียน		
มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน	30	100.00
มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนในบางครั้ง	-	-
รวม	30	100.00
รายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา		
มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน	25	83.33
มีความจำเป็นต่อการเรียนในบางครั้ง	5	16.67
รวม	30	100.00
หนังสือทั่วไป		
มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน	22	73.33
ไม่มีความจำเป็นต่อการเรียน	8	26.67
รวม	30	100.00
7. การวัดและการประเมินผล		
การวัดก่อนสอบปลายภาค		
มี	30	100.00
ไม่มี	-	-
รวม	30	100.00
การทำกิจกรรมหรือรายงาน		
มี	30	100.00
ไม่มี	-	-
รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
การสังเกตพฤติกรรม		
มี	30	100.00
ไม่มี	-	-
รวม	30	100.00
การเข้าร่วมพบกลุ่ม		
มีการตรวจสอบ	30	100.00
ไม่มีการตรวจสอบ	-	-
รวม	30	100.00
8. ความรู้สึกต่อปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อในเรือนจำ		
มีเพียงพอแล้ว	-	-
มีไม่เพียงพอ	25	83.33
ควรจัดให้มีเพิ่มเติม เช่น วีซีดี วีดีโอ	5	16.67
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.20 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำและทัณฑสถาน ด้านวิธีการสอนและสื่อ ดังนี้

ด้านการจูงใจและสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน ผู้เรียนให้ความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง วิทยากรที่ได้รับสามารถนำไปประกอบการพักการลงโทษและการลดโทษได้ รองลงมาการให้สิทธิบางประการสำหรับผู้เรียนเหนือผู้ต้องขังอื่นที่ไม่ได้เรียน และการยกตัวอย่างผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตการศึกษา นอกระบบโรงเรียน และการให้ความเป็นกันเอง จำนวนเท่ากัน

ส่วนด้านการสอนตามลำดับเนื้อหาวิชา ผู้เรียนให้ความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง มีการสอนตามลำดับเนื้อหาวิชา และมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาวิชาบ้างตามความเหมาะสมตามลำดับ

สำหรับด้านการสอนเสริมในวิชาที่ยากหรือที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ ผู้เรียนให้ความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง มีการสอนเสริมในวันว่างจากการเรียน รองลงมา มีการนัดสอนเสริมเมื่อครูประจำกลุ่มเข้าเวรยาม และไม่เคยสอนเสริมเลย ตามลำดับ

ด้านการให้ความสำคัญกับผู้เรียน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนให้ความคิดเห็นมากที่สุดในเรื่อง มีการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและมีมติทุกครั้ง รองลงมา มีการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและมีมติบางครั้งตามลำดับ

ส่วนด้านการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ผู้เรียนทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า มีการใช้แบบเรียนเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ด้านรายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่ามีการใช้รายการวิทยุและโทรทัศน์ และหนังสือทั่วไปประกอบการเรียนการสอน

ด้านชนิดและจำนวนของสื่อ ผู้เรียนทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า สื่อประกอบการเรียนการสอนประเภทแบบเรียนมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ารายการวิทยุและโทรทัศน์ และหนังสือทั่วไปมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน

ส่วนการวัดและการประเมินผล ผู้ให้การสัมภาษณ์ทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า มีการวัดและประเมินผลก่อนสอบปลายภาค การทำกิจกรรมหรือรายงาน การสังเกตพฤติกรรม และมีการตรวจสอบการเข้าร่วมพบกลุ่ม

ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อในเรือนจำ ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า สื่อประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ และควรจัดให้มีเพิ่มเติม เช่น วีซีดี วีดีโอ

3.2.4 ด้านผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชาที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
1. การกำหนดนโยบายด้านการศึกษา		
มีนโยบายชัดเจน	27	90.00
มีนโยบายไม่ชัดเจน	3	10.00
รวม	30	100.00
2. การส่งเสริมหรือสนับสนุนการศึกษา		
สนับสนุน	30	100.00
ไม่ค่อยสนับสนุน	-	
รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
3. การให้ความสะดวกและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน		
ทุกครั้ง	-	-
บางครั้ง	30	100.00
ไม่ค่อยอำนวยความสะดวกเท่าที่ควร	-	-
รวม	30	100.00
4. การจัดเวลา จัดหน้าที่ของผู้เรียนที่เอื้อต่อการเรียน		
จัดเวลาเรียนครึ่งวัน ทำงานครึ่งวัน	30	100.00
จัดเวลาเรียนและทำงานไม่แน่นอน	-	-
รวม	30	100.00
5. การติดตามผลการเรียนและแก้ปัญหาในการเรียนการสอน		
ทุกครั้ง	27	90.00
บางครั้ง	3	10.00
ไม่ค่อยช่วยแก้ปัญหา เนื่องจากมีภารกิจมาก	-	-
รวม	30	100.00
6. ความรู้สึกต่อปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา		
ให้ความสำคัญต่อการเรียนมาก	30	100.00
ไม่ค่อยให้ความสำคัญ	-	-
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.21 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบ โรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้านผู้บังคับบัญชา ดังนี้

    ด้านการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นมากที่สุดว่า ผู้บังคับบัญชามีนโยบายด้านการศึกษาชัดเจน

    ส่วนด้านการส่งเสริมหรือสนับสนุนการศึกษา ผู้เรียนทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาให้การส่งเสริมหรือสนับสนุนการศึกษา ให้ความสะดวกและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในบางครั้ง และจัดหน้าที่ของผู้เรียนที่เอื้อต่อการเรียน ในลักษณะจัดเวลาเรียนครึ่งวัน และทำงานครึ่งวัน

ด้านการติดตามผลการเรียนและแก้ปัญหาในการเรียนการสอน ผู้เรียนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นมากที่สุดว่า ผู้บังคับบัญชาติดตามผลการเรียนและแก้ปัญหาในการเรียนการสอนทุกครั้ง และติดตามผลการเรียนและแก้ปัญหาในการเรียนการสอนเป็นบางครั้งมีจำนวนน้อยที่สุด

ส่วนด้านความรู้สึกรับรองปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา ผู้เรียนทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อการเรียนมาก

3.2.5 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบ โรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาวะเทียบที่เอื้อต่อการเรียนในเรือนจำ		
ความมีอิสระสมัครเรียน		
มีอิสระ	30	100.00
ไม่มีอิสระ	-	-
รวม	30	100.00
การเข้าออกสถานศึกษา		
มีอิสระ	25	83.33
ไม่มีอิสระ	5	16.67
รวม	30	100.00
2. สถานที่จัดการเรียนการสอน		
มีห้องเรียนเป็นการเฉพาะ	13	43.33
ไม่มีห้องเรียนเฉพาะ	17	56.67
รวม	30	100.00
3. สถานที่จัดกิจกรรมกลุ่ม แหล่งความรู้ ห้องสมุด สื่ออื่นๆ		
สถานที่จัดกิจกรรมกลุ่ม		
เป็นสัดส่วน	10	33.33
ไม่เป็นสัดส่วน	20	66.67
รวม	30	100.00

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งความรู้		
ห้องสมุด	24	80.00
กิจกรรมบอร์ด	6	20.00
รวม	30	100.00
4. การให้บริการทางการศึกษาของเรือนจำ/ทัณฑสถาน		
มีความเสมอภาค	30	100.00
ไม่มีความเสมอภาค	-	-
รวม	30	100.00
5. ความรู้สึกต่อปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในเรือนจำ		
เหมาะสมตามสภาพ	5	16.67
ควรปรับปรุงให้เป็นสถานที่เรียนเป็นการเฉพาะ	25	33.33
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 4.22 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ดังนี้

ด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อการเรียนในเรือนจำ เกี่ยวกับความมีอิสระในการสมัครเรียน ผู้เรียนทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า มีอิสระในการสมัครเรียน และส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการมีอิสระในการเข้าออกของสถานศึกษา ตามลำดับ

สำหรับด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน ผู้เรียนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นมากที่สุดว่า การจัดการเรียนการสอน ไม่มีห้องเรียนเป็นการเฉพาะ

ด้านสถานที่จัดกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นมากที่สุดว่า สถานที่จัดกิจกรรมกลุ่มไม่เป็นสัดส่วน ด้านแหล่งความรู้ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นมากที่สุดว่า แหล่งความรู้ในเรือนจำ คือห้องสมุด รองลงมาคือกิจกรรมบอร์ด

ด้านการให้บริการทางการศึกษาของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ผู้เรียนทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า มีการให้บริการทางการศึกษาในลักษณะของความเสมอภาค

ส่วนด้านความรู้สึกต่อปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในเรือนจำ ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นมากที่สุดว่า ควรปรับปรุงให้เป็นสถานที่เรียนเป็นการเฉพาะ

3.2.6 ด้านอื่นๆ

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านวิธีการสอน และสื่อ ด้านผู้บังคับบัญชา และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยให้เรียงลำดับความสำคัญปัจจัยดังกล่าวจากหนึ่งถึงห้า ผลการศึกษาดังตารางที่ 4.23 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.23 ความถี่ของการเรียงลำดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอน	ความถี่ / อันดับ					อันดับ ความ สำคัญ
	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	
	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	
ด้านผู้เรียน	25	4	1	-	-	1
ด้านครูประจำกลุ่ม	2	22	4	2	-	2
ด้านวิธีการสอนและสื่อ	2	2	7	16	3	4
ด้านผู้บังคับบัญชา	1	2	15	11	1	3
ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	-	-	3	1	26	5
รวม (ความถี่)	30	30	30	30	30	

จากตารางที่ 4.23 เมื่อพิจารณาจากความถี่ในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่สำคัญเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ ด้านครูประจำกลุ่ม อันดับที่ 3 คือ ด้านผู้บังคับบัญชา อันดับที่ 4 คือ ด้านวิธีการเรียนการสอน และอันดับที่ 5 คือ ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

3.3 ข้อมูลการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่ม

จากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่มต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอน
ในเรือนจำ/ทัณฑสถานได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 4.24 – 4.29 ดังต่อไปนี้

3.3.1 ด้านผู้เรียน

ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอน
ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้านผู้เรียน

ด้านตัวผู้เรียน	ความถี่
ต้องมีวินัยหรือรับผิดชอบตนเองในการเรียน	8
การส่งงาน การทบทวนแบบเรียนสม่ำเสมอ	8
มีการเตรียมตัวก่อนการสอบทุกครั้ง	8
ต้องมีเวลาพักผ่อนอย่างเพียงพอ	7
ต้องมีการศึกษาแบบเรียนล่วงหน้าทุกครั้ง	7
ต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยากรต่างๆ	7
ต้องหมั่นดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง	6
ต้องคัดเรื่องที่ทำให้เกิดความกังวลใจออกให้ได้	6
ต้องมีจิตใจแจ่มใส ร่าเริงอยู่เสมอ	5
ต้องติดตามผลการเรียนอยู่เสมอ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง	4
ต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ให้ได้	4

จากตารางที่ 4.24 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่ตอบว่าผู้เรียน
จะต้องมีวินัยหรือรับผิดชอบตนเองในการเรียน ต้องส่งงานและทบทวนแบบเรียนสม่ำเสมอ
รวมทั้งต้องมีการเตรียมตัวก่อนการสอบทุกครั้ง รองลงมาผู้เรียนต้องมีเวลาพักผ่อนอย่างเพียงพอ
ต้องมีการศึกษาแบบเรียนล่วงหน้าทุกครั้ง ต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยากรต่างๆ
และต้องติดตามผลการเรียนอยู่เสมอ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ
ให้ได้ มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด

3.3.2 ด้านครูประจำกลุ่ม

ตารางที่ 4.25 ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอน
ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้านครูประจำกลุ่ม

ด้านครูประจำกลุ่ม	ความถี่
ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	8
ควรทำการทบทวนเนื้อหาการเรียนการสอนอยู่เสมอ	8
ควรใช้กิริยา วาจา ที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกครั้ง	8
ควรอธิบายเนื้อหาในการสอน และต้องสอนจากง่ายไปหายาก	8
ควรมีการสรุปบทเรียนให้ผู้เรียนฟังทุกครั้ง	8
ควรเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาการเรียน นอกเหนือจากเวลาเรียน	8
ควรทราบและติดตามเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นประจำวัน	7
ควรแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียน	7
ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	7
ควรมีการแนะนำหรือปฏิบัติให้ดู เพื่อให้เข้าใจอย่างชัดเจน	7
ควรจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียน โดยใช้วิธีสอนที่หลากหลาย	7
ควรแนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน	7
ไม่ควรมียานวนผู้เรียนต่อครูประจำกลุ่มหนึ่งคนมากเกินไป	6
ควรมีการพักผ่อนก่อนวันจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	6
ควรใช้สื่อที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย	6
ควรคิดอยู่เสมอว่าผู้เรียนไม่ทราบในสิ่งที่เรียนมาก่อน	4

จากตารางที่ 4.25 ผลจากการสัมภาษณ์ ครูประจำกลุ่มส่วนใหญ่ตอบว่า ครูประจำกลุ่มควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มีการทบทวนเนื้อหาการเรียนการสอนอยู่เสมอ ควรใช้กิริยา วาจา ที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกครั้ง มีการอธิบายเนื้อหาในการสอน สอนจากง่ายไปหายาก มีการสรุปบทเรียนให้ผู้เรียนฟังทุกครั้ง และควรเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาการเรียน นอกเหนือจากเวลาเรียน รองลงมาควรทราบและติดตามเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นประจำวัน แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการแนะนำหรือปฏิบัติให้ดู เพื่อให้เข้าใจอย่างชัดเจน มีการจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียน โดยใช้วิธีสอนที่หลากหลาย รวมทั้งควรแนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน และควรคิดอยู่เสมอว่าผู้เรียนไม่ทราบในสิ่งที่เรียนมาก่อน มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด

3.3.3 ด้านวิธีการสอนและสื่อ

ตารางที่ 4.26 ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอน
ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้านวิธีการสอนและสื่อ

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	ความถี่
ควรมีสื่อแบบเรียนให้เพียงพอต่อจำนวนของผู้เรียน	8
ควรใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียนนั้นๆ	7
ควรใช้สื่อประกอบการสอนให้หลากหลาย น่าสนใจ	7
ควรใช้สื่อที่ทันสมัยและง่ายต่อความเข้าใจของผู้เรียน	6
ควรมีบอร์ดสำหรับแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเรียน ความรู้ต่างๆ	6

จากตารางที่ 4.26 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่ตอบว่าควรมีสื่อแบบเรียนให้เพียงพอต่อจำนวนของผู้เรียน รองลงมาควรใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียนนั้นๆ รวมทั้งการใช้สื่อประกอบการสอนให้หลากหลาย น่าสนใจ และควรใช้สื่อที่ทันสมัยและง่ายต่อความเข้าใจของผู้เรียน รวมทั้งการมีบอร์ดสำหรับแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเรียน ความรู้ต่างๆ มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด

3.3.4 ด้านผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 4.27 ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอน
ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้านผู้บังคับบัญชา

ด้านผู้บังคับบัญชา	ความถี่
ควรมีนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการสนับสนุนการเรียน	8
ควรสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน	8
ควรอำนวยความสะดวกสถานที่จัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	8
ควรให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียน	8
ควรให้ความสำคัญต่อการศึกษาควบคู่ไปกับหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ	7
ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมเพิ่มเติมอยู่เสมอ	7
ควรติดตาม ดูแล หรือเอาใจใส่การเรียนของผู้เรียนอยู่เสมอ	6
ควรหลีกเลี่ยงภารกิจให้ในช่วงที่มีการทำกิจกรรมพบกลุ่ม	6

จากตารางที่ 4.27 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่ตอบว่าควรมีนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการสนับสนุนการเรียน สนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และอำนวยความสะดวกสถานที่จัดกิจกรรมการพบกลุ่ม รองลงมาควรให้ความสำคัญต่อการศึกษาควบคู่ไปกับหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ รวมทั้งการสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมเพิ่มเติมอยู่เสมอ และควรติดตามดูแลหรือเอาใจใส่การเรียนของผู้เรียนอยู่เสมอ รวมทั้งหลีกเลี่ยงภารกิจให้ในช่วงที่มีการทำกิจกรรมพบกลุ่ม มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด

3.3.5 ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอน ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ความถี่
ควรยืดหยุ่นในเข้าออกสถานศึกษาและห้องสมุดแก่ผู้เรียน	8
ควรเปิดโอกาสให้ครูประจำกลุ่มสอนเสริมในวิชาที่ยาก	8
ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มที่	8
ควรจัดห้องเรียนให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	8
ควรแยกสถานที่เรียนออกจากสถานที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ	7
ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนตามสมควร	6
ควรพัฒนาสถานที่เรียนให้จูงใจต่อการเรียนการสอน	6
ควรพัฒนาห้องสมุดให้ทันสมัยอยู่เสมอ	5

จากตารางที่ 4.28 ผลจากการสัมภาษณ์ครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่ตอบว่าควรยืดหยุ่นในเข้าออกสถานศึกษาและห้องสมุดแก่ผู้เรียน การเปิดโอกาสให้ครูประจำกลุ่มสอนเสริมในวิชาที่ยาก การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มที่ และจัดห้องเรียนให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน รองลงมาควรแยกสถานที่เรียนออกจากสถานที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ และควรพัฒนาห้องสมุดให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีผลต่อการเรียนน้อยที่สุด

3.3.6 ด้านอื่นๆ

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านวิธีการสอนและสื่อ ด้านผู้บังคับบัญชา และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยให้เรียงลำดับความสำคัญปัจจัยดังกล่าวจากหนึ่งถึงห้า ผลการศึกษาดังตารางที่ 4.29 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.29 ความถี่ของการเรียงลำดับปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอน	ความถี่ / อันดับ					อันดับ ความ สำคัญ
	อันดับ ที่ 1	อันดับ ที่ 2	อันดับ ที่ 3	อันดับ ที่ 4	อันดับที่ 5	
ด้านผู้เรียน	6	1	-	1	-	1
ด้านครูประจำกลุ่ม	1	6	-	1	-	2
ด้านวิธีการสอนและสื่อ	-	1	6	1	-	3
ด้านผู้บังคับบัญชา	1	-	2	5	-	4
ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	-	-	-	-	8	5
รวม (ความถี่)	8	8	8	8	8	

จากตารางที่ 4.29 เมื่อพิจารณาจากความถี่ในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่สำคัญเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ ด้านครูประจำกลุ่ม อันดับที่ 3 คือ ด้านวิธีการสอนและสื่อ อันดับที่ 4 คือ ด้านผู้บังคับบัญชา และอันดับที่ 5 คือ ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนในเรือนจำ และทัณฑสถาน เรียนได้จนประสบผลสำเร็จ

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนในเรือนจำและทัณฑสถาน เรียนได้จนประสบผลสำเร็จ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 4.30 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.30 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนในเรือนจำ และทัณฑสถาน เรียนได้จนประสบผลสำเร็จ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ผู้เรียนต้องเตรียมพร้อมในการเรียน	23
ผู้เรียนมีการทบทวนแบบเรียนและการเตรียมตัวก่อนการสอบทุกครั้ง	21
ผู้เรียนต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	16
ครูประจำกลุ่มต้องมีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างจริงจัง	15
ผู้เรียนต้องมีการศึกษาแบบเรียนล่วงหน้าทุกครั้ง	14
ครูประจำกลุ่มมีการเตรียมการสอนทุกครั้งก่อนสอน	13
ครูประจำกลุ่มมีแนะนำการเรียนในวิชาที่ยากให้ชัดเจน และเป็นขั้นตอน	12
ผู้เรียนต้องดูแลสุขภาพร่างกาย และมีจิตใจแจ่มใสว่าเรงอยู่เสมอ	9
ครูประจำกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการสอน	8
ครูประจำกลุ่มมีการสรุปเนื้อหาในวิชาที่สอนได้ชัดเจน	7
ผู้เรียนต้องติดตามผลการเรียนของตนเองอยู่เสมอ	6
ควรให้เวลาครูประจำกลุ่มเพื่อทำการสอนให้มากขึ้น	4

จากตารางที่ 4.30 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนในเรือนจำและทัณฑสถานเรียนได้จนประสบผลสำเร็จ ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า ผู้เรียนต้องเตรียมพร้อมในการเรียน รองลงมาผู้เรียนต้องมีการทบทวนแบบเรียนและการเตรียมตัวก่อนการสอบทุกครั้ง และควรให้เวลาครูประจำกลุ่มเพื่อทำการสอนให้มากขึ้น มีจำนวนน้อยที่สุด

4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนในเรือนจำและทัณฑสถานเรียนได้จนประสบผลสำเร็จ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดัง ดังแสดงในตารางที่ 4.31 – 4.38 ต่อไปนี้

4.2.1 ด้านผู้เรียน

ตารางที่ 4.31 ความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ปัจจัยด้านผู้เรียน

ด้านผู้เรียน	ความถี่
มีการเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มทุกครั้ง	30
มีการทบทวนแบบเรียนก่อนสอบ	30
มีการศึกษาแบบเรียนอย่างสม่ำเสมอ	28
มีการทำงานที่ครูประจำกลุ่มสั่งทุกครั้ง	27
มีการแบ่งเวลาจากภารกิจประจำวัน เพื่อใช้ในการเรียน	27
มีการศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากในชั่วโมงเรียน	26
มีการทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง	24
มีการสอบถามปัญหาทุกครั้งเมื่อมีข้อสงสัยในการเรียน	24
มีการวางแผนล่วงหน้าสำหรับการพบกลุ่ม	21
มีการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ที่ร่วมเรียน	16
มีการศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรอย่างละเอียด	12
มีความกระตือรือร้นในการเรียน	12

จากตารางที่ 4.31 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนสำเร็จปัจจัยด้านผู้เรียน ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า แนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้สำเร็จ ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มทุกครั้ง และมีการทบทวนแบบเรียนก่อนสอบ รองลงมาได้แก่ การศึกษาแบบเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีการศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรอย่างละเอียดและมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีจำนวนน้อยที่สุด

4.2.2 ด้านครูประจำกลุ่ม

ตารางที่ 4.32 ความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ปัจจัยด้านครูประจำกลุ่ม

ด้านครูประจำกลุ่ม	ความถี่
มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน	28
การมีความยุติธรรมในการให้คะแนน	28
มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	28
มีการอุทิศเวลาในการสอน	27
มีการเข้าสอนด้วยตนเองทุกครั้ง	27
การวางตนเป็นผู้นำที่ดี	27
การมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน	26
มีความกระตือรือร้นในการสอน	26
มีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย	25
มีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน	25
การมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	24
การมีความร่าเริงและอารมณ์ดีอยู่เสมอ	24
มีการตรวจสอบและติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน	23

จากตารางที่ 4.32 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนสำเร็จปัจจัยด้านครูประจำกลุ่ม ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านครูประจำกลุ่ม ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า แนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มจะต้องมีความเป็นกันเองกับผู้เรียน , การมีความยุติธรรมในการให้คะแนน และมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า รองลงมาได้แก่ ครูประจำกลุ่มจะต้องมีการอุทิศเวลาในการสอน มีการเข้าสอนด้วยตนเองทุกครั้ง และมีการวางตนเป็นผู้นำที่ดี และมีการตรวจสอบรวมทั้งการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนมีจำนวนน้อยที่สุด

4.2.3 ด้านวิธีการสอนและสื่อ

ตารางที่ 4.33 ความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อ

ด้านวิธีการสอนและสื่อ	ความถี่
การมีแบบเรียนอย่างเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	30
มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย	28
มีการทดลองปฏิบัติจริงในบางวิชา	24
มีการสรุปสาระสำคัญในแต่ละครั้งเมื่อหมดชั่วโมงเรียน	23
มีการให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น	23
มีการจัดกิจกรรมบอร์ดที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียน	22
มีการยกตัวอย่างให้เห็นภาพที่ชัดเจน	22
มีการสร้างบรรยากาศในการเรียนให้แก่ผู้เรียน	21
มีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน	19

จากตารางที่ 4.33 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถเรียนสำเร็จปัจจัยด้านวิธีการสอนและสื่อ ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านวิธีการสอนและสื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า แนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ได้แก่ การมีแบบเรียนอย่างเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน รองลงมาได้แก่ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย และมีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน มีจำนวนน้อยที่สุด

4.2.4 ด้านผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 4.34 ความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา

ด้านผู้บังคับบัญชา	ความถี่
มีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน	29
ให้การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน	29
การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการนำสื่อเข้ามาในเรือนจำ	29
การช่วยเหลือและแก้ปัญหาในการเรียนการสอน	28
มีการติดตามความก้าวหน้าในการเรียนการสอนของผู้เรียน	26
มีการตรวจสอบการสอนของครูประจำกลุ่ม	19

จากตารางที่ 4.34 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถเรียนสำเร็จปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านผู้บังคับบัญชา ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า แนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน ให้การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน และการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการนำสื่อเข้ามาในเรือนจำ รองลงมาได้แก่ การช่วยเหลือและแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และมีการตรวจสอบการสอนของครูประจำกลุ่ม มีจำนวนน้อยที่สุด

4.2.5 ด้านสถานแวดล้อมของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.35 ความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ความถี่
ควรจัดให้เป็นสถานที่เรียนเป็นการเฉพาะ	30
การมีความสะดวกในการเข้าออก	30
การปราศจากเสียงอึกทึก และกลิ่นรบกวน	29
การมีห้องเรียนเพียงพอต่อผู้เรียน	28
การมีสถานที่จัดกลุ่มที่เหมาะสม	27

จากตารางที่ 4.35 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถเรียนสำเร็จปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่าแนวทางที่จะช่วยให้เรียนสำเร็จ ได้แก่ ควรจัดให้เป็นสถานที่เรียนเป็นการเฉพาะและมีความสะดวกในการเข้าออกสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ การปราศจากเสียงอึกทึกและกลิ่นรบกวน และมีสถานที่จัดกลุ่มที่เหมาะสม มีจำนวนน้อยที่สุด

4.2.6 ด้านอื่นๆ

ตารางที่ 4.36 ความคิดเห็นต่อการจัดหลักสูตรเพิ่มเติม

การจัดหลักสูตรเพิ่มเติม	ความถี่
การจัดให้มีหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) สาขาต่างๆ	21
การจัดให้มีหลักสูตรสนทนาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	18
รวม	39

จากตารางที่ 4.36 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นต่อการจัดหลักสูตรเพิ่มเติม ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า ควรจัดให้มีหลักสูตรสนทนาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม และจัดให้มีหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) สาขาต่างๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนในปัจจุบัน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	ความถี่
มีความเหมาะสม	30
ไม่มีความเหมาะสม	-
รวม	30

จากตารางที่ 4.37 ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ปรากฏผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนในปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถเรียนจนประสบความสำเร็จมากที่สุด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านวิธีการสอนและสื่อ ด้านผู้บังคับบัญชา และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยให้เรียงลำดับความสำคัญปัจจัยดังกล่าวจากหนึ่งถึงห้า ผลการศึกษาดังตารางที่ 4.38 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.38 ความถี่ของการเรียงลำดับต่อแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียน เรียนจนประสบความสำเร็จ

แนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียน เรียนได้จนประสบความสำเร็จ	ความถี่ / อันดับ					อันดับ ความ สำคัญ
	อันดับ ที่ 1	อันดับ ที่ 2	อันดับ ที่ 3	อันดับ ที่ 4	อันดับที่ 5	
ด้านผู้เรียน	26	3	1	-	-	1
ด้านครูประจำกลุ่ม	2	22	4	2	-	2
ด้านวิธีการสอนและสื่อ	1	3	7	16	3	4
ด้านผู้บังคับบัญชา	1	2	18	9	-	3
ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	-	-	-	3	27	5
รวม (ความถี่)	30	30	30	30	30	

จากตารางที่ 4.38 เมื่อพิจารณาจากความถี่ในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่สำคัญเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ ด้านครูประจำกลุ่ม อันดับที่ 3 คือ ด้านผู้บังคับบัญชา อันดับที่ 4 คือ ด้านวิธีสอนและสื่อ และอันดับที่ 5 คือ ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา